

mint a' Te leg édesebb csókod, mikor szerelmes szavaidban tett fogadásodat
hév ajakkal meg petsételed...

'S Te én róllam meg emlékezel??? 'S Te köszöntettél éngemet? —
Oh! kedves köszöntés, melly minden jókat magába foglal! Ah! vajha én
olly bódog lehetnék, hogy Te el híhetnéd azt, hogy én ez által bódog
vagyok!... Akkor tudnám igazán nevetni azokat a' fekete vérű komorokat,
a' kik a' halandók bódogságát semminek tartván olly meg utálva ocsárolják. —

Kedves volt nekem a' Te köszöntésed, még a' más szájából is; és az én
szeretetem nem hagyta szemembe tűnni azt a' fogyasztást, mellyet a' Te
köszöntésednek kellett a' más ajkán szennyvedni. — Olly erőssen képzellette
vélem a' Te személyedet, hogy a' Te hív biztosodón is, sőt még a' néma
falakon is az én képzelt M... akarta vélem tsokoltatni. Esmérd meg itt,
mennyit tehet egy hűséges szivben a' leghathatósabb szerelem!...

Esmérd meg ebből mennyire meg telézted volna boldogságomat, ha
Leveledre méltóztattad volna külömben is bódoggá tett tisztelődet... kevésnek
tarthatod, ha még csak azt mondom — hogy — öröm könnyeket hullattam
vólna — hogy minden betűibe kedves M... csókoltam vólna, és — hogy
százszerre többre betsültem vólna köszöntésednél: —¹ ugy vagyok, és ha
szivembe bé láthatnál, ha — — — De bocsáss meg, szeretett M..., talám
kétséges is akarok lenni a' felől, hogy Te szivemet jól esmered. Bocsáss
meg! az én bizonyos szerelmem kételkedni is szeret.

Ellenségem az a' szükség és valójában meg érdemli gyűlölségemet, a'
melly az én meg elégedésem egy két sor írással kevesebbé tette. Egy
két sor ártatlan csók, bőven ki fogja ezt pótolni. — Ohajtom azt a' kedves
szempillantást, unalommal számlálván addig az órákat, a' mellybe rövid
időn olvashassam a' te szép szemeidben, az én életem szerentséjét, a'
mellybe éreztethessem veled melly forró akkor az én sohajtásom, mikor azt
a' szerelem lobbantja fel — és a' mikor az én lelkem egy kóstolható csókká
váltván duplász csattanással fogja ezt a' Te ajakidnak esküdni — hogy
egyedül csak érted él a Te — — —²

Néhány kifejezése — egy-két sor, «hulló-könnyel» — előkerül Csokonai
hiteles műveiben (Harsányi—Gulyás kiadás II. 634—5, 648—9 l.) s Csokonaira
utal az M... = Manci is — ezt a nevet több helyen emlegeti Csokonai
(*Szerelem-dal a csikóbőrös kulacshoz* I, 390. l., *Megkérlelés* I. 501. l. Domby
Csokonai Vitéz Mihály élete, 48. l.)

Közli: GULYÁS JÓZSEF.

A GRÓF PONTISZ FORDÍTÓI

A XVIII. századvégi ismeretlen szerzőjű német regényfordítások között
szerepelt eddig Chr. Heinr. Korn: *Der Graf von Fontis, oder der von
seinem Sohne ermordete Vater*, Augsburg 1772. c. regényének B. M. J.-
vel jelzett magyarítása is: *Gróf Pontisznak, avagy a' tulajdon fia által
meg-ölettetett Atyjának szomorú története*, Pozsony és Kassa 1788. Kresz-

¹ Levélszókolásról II. 635 l. és az írójának maga elé képzeléséről ugyanott

² Ez a töredékes írás művelének látszik. *Szerk.*

nerics Ferenc, ki mint kispap 1790-ig a pozsonyi seminarium generale tagja volt, olvasmányait kivonatolgatva a fenti cím mellé följegyezte a fordítók névjelzésének megfejtését: *Budai és Magyar Jánosok... 5dik esztendő-béli kis Papok a' Posonyi Seminariumban.* (Analecta philologica I. 223. Akad. kt. M. Nyelvt. 4 r. 11.) Budai Jánosról nem tudunk többet. Magyary János (1765—1810) szeredi plébánosnak két kisebb kinyomatott munkáját ismeri Szinnyei (*Magyar írók* VIII. 307—308.). Mindketten a pozsonyi vár kispap-társaságához tartoztak, mely élénk tevékenységével a kor irodalmi életének lényezője volt. Valószínűleg Korn másik nálunk ismert regénykötetének: *Versuch in rührenden Erzählungen*, Stuttgart 1770. (1772^a). M. Mándi Sámuelről készített fordítása: Szívet sebhető's elmét Gyönyörködtetéssel tanító *Római mesékben tett Próba*, Pozsony 1786¹ vezette a két kispapot a gondolatra, hogy szintén tőle fordítsanak. A *Római Mesékben Tett Próba* ugyanis szerepel Kresznerics olvasmányai között is, a kor egész modern magyar irodalmával együtt. A munkálkodó kispapok általában ismerték nemcsak a magyar eredeti és fordított munkákat, hanem a német és francia irodalom kisebb-nagyobb íróit is. Annál természetesebb volt, hogy Budai és Magyary társaikhoz: Fejér Györgyhöz, Döme Károlyhoz, Kresznericshez, Cseregits Simonhoz stb. hasonló buzgalomtól hajtva nyelvgyakorlás végett is meg hogy a fejledező magyarnyelvű irodalomnak hazafias szolgálatot tegyenek, beálltak a századvégi német regényfordítók sorába.

SZABÓ MIKLÓS.

Hibaigazítás.

Az IK. f. évi III. füzetében a 363. l.-on a *Bartók Lajos levelesládájából* c. közleményben Tóth Kálmánnak Bartókhhoz írt levele 1893. okt. 2-ről van keltezve. Ez sajtóhiba; a levél kelte 1873. okt. 2.

¹ Császár Elemér: *A német költészet halása a magyarra*, 1913. 108. l. és György Lajos: *Übersetzungen deutscher Romane und Erzählungen* Ung. Jahrb. 1928. 67. l.)